

Det pompejanska rummet på herrgården Brinkhall

Maria Karjalainen 2007

Det pompejanska rummet

- Brinkhall uppfördes år 1793
- Byggherren och arkitekten var Gabriel Bondorff (1762-1831)
 - Studier under hovintendenten Carl Fredrik Sundvall
 - Nyantiken på modet – antikentusiasm
- Herrgården inreddes mellan åren 1796 och 1816 i en tidsenlig nyantik stil

Det pompejanska rummet

- Pompejansk stil
 - Återuppliva antikens arkitektur och motivfär i inredningskonsten
 - Utgrävningarna i Pompej och Herculaneum 1740-t
 - Mönsterböckerna
- Inredningsdekoratören Louis Masreliez introducerar stilen i Sverige
- Gustav III – Paviljongen i Haga

Det pompejanska rummet

- Stilen tog olika former i olika delar av Europa
- Präglades i Sverige av Gustav III:s personliga smak
- Stilinslagen spred sig från de kungliga miljöerna till de övriga samhällsskikten

Det pompejanska rummet

Det pompejanska rummet i Fredriksberg i Oskarshamn från år 1809

Det pompejanska rummet

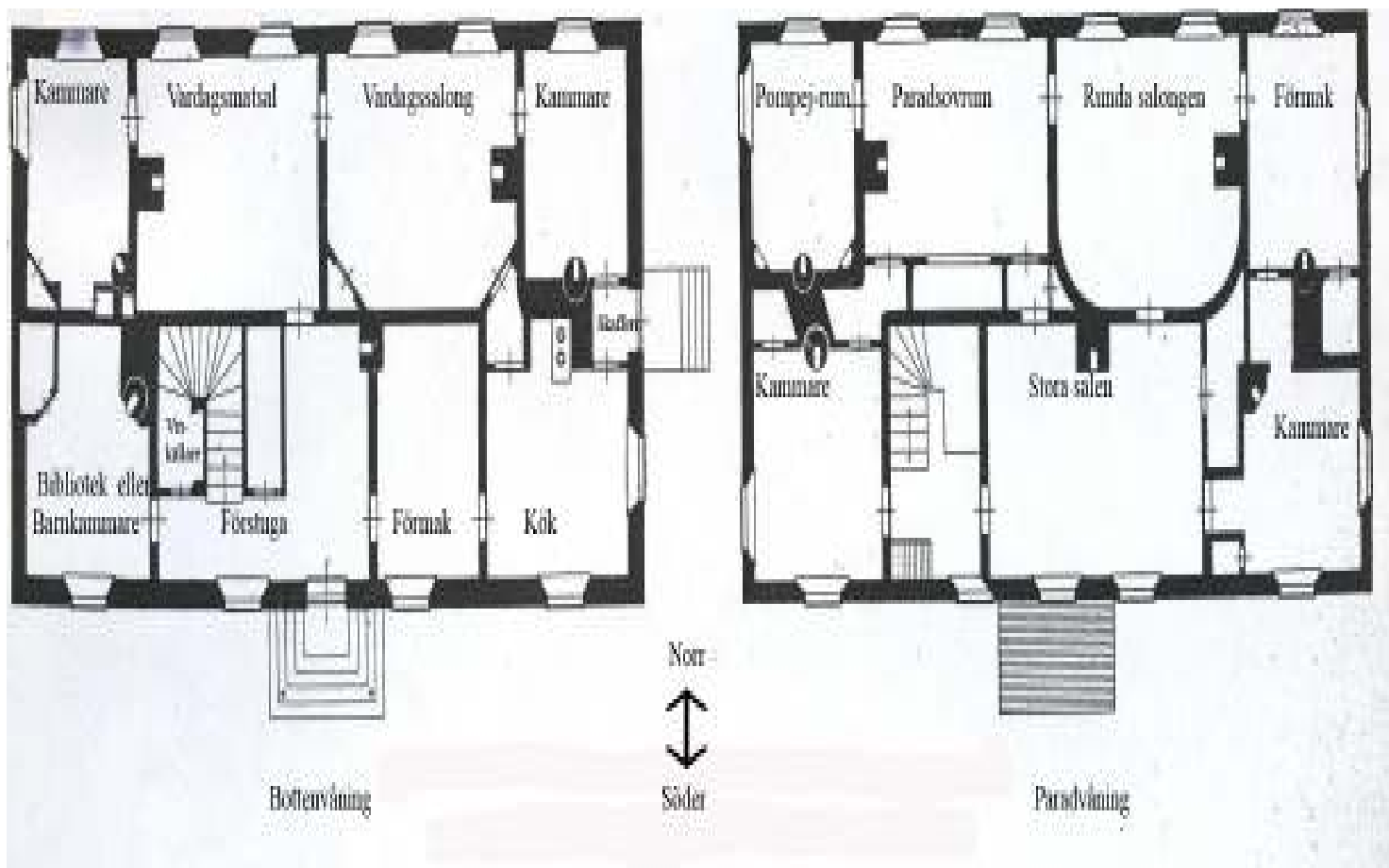
- I Finland anspråkslösare exempel
- Buckila, Anjala, Åminne, Svartå
- Främst paradutrymmena som inreddes ståtligt
- Inrednignarna inte endast estetiska – budskap
- Ämnade att avläsas av besökaren

Det pompejanska rummet

Förmak i Buckila med antika motiv i dörröverstycket.

Det pompejanska rummet

Brinkhall planritningar

Det pompejanska rummet

Det pompejanska rummet på Brinkhall ca år 1915

Det pompejanska rummet

- Färdigt antagligen i början av 1810-talet
- Ursprungsritningar gått förlorade i Åbo brand
- J.P.Winters dagboksanteckning från 1816 omnämner rummet och dess inredning
- Gabriel Bonsdorff – personliga framsteg på 1810-talet:
1811 chef för medicinalstyrelsen, arkiater 1817, adlad år 1819
- 1810-talet – livlig fest- och societetstradition i Åbo

Det pompejanska rummet

Det pompejanska rummet idag

Det pompejanska rummet

- Bilderna
 - 8 st
 - målade på 1810-talet, nyantik karaktär
 - antika mytiska figurer ur grek. och romerska mytologin
 - konstnären?
 - » Stockholmskonstnären Elis Chiewitz – verksam i Åbo på 1810-talet vid akademihusbygget
 - » Åbokonstnären Gustaf Wilhelm Finnberg likaledes verksam i Åbo, stilistiskt lika hans övriga produktion

Det pompejanska rummet

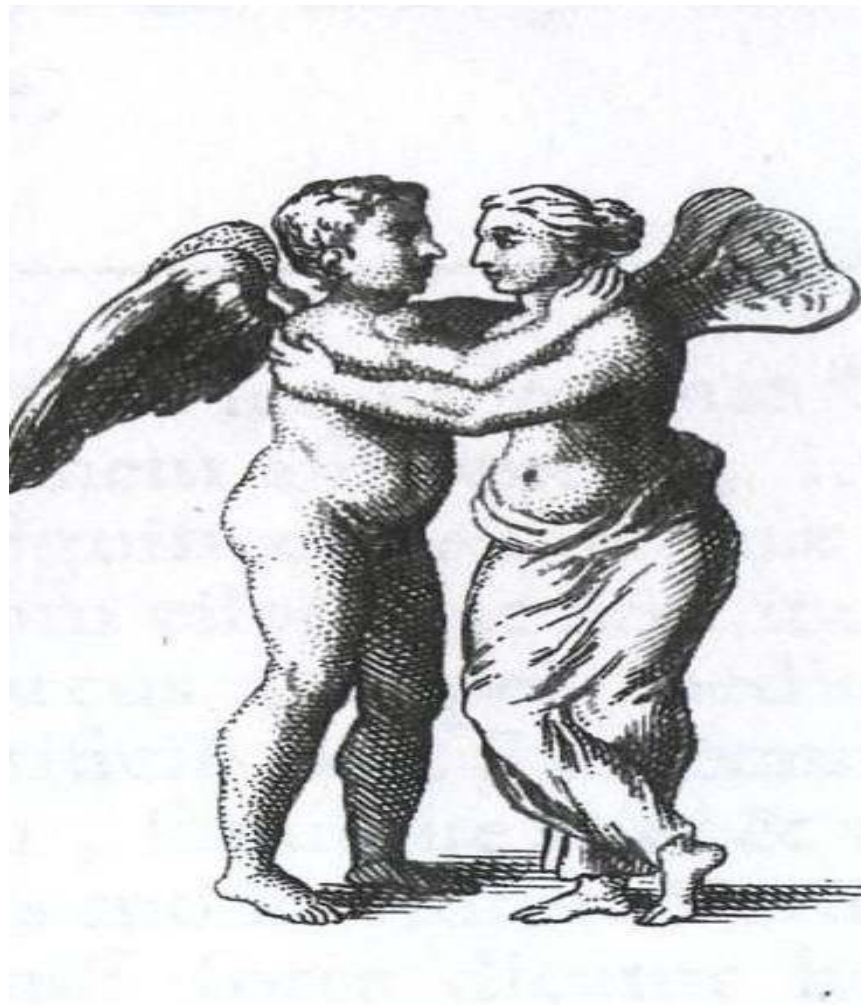
- Väggmålningarna – förebilder i antiken
- Nyklassicismen aktuell i Åbo
 - Henrik Gabriel Porthans föreläsningar 1790-talet
- Mönsterböckerna gjorde den antika motivfären tillgänglig för den breda allmänheten

Det pompejanska rummet

Amor och Psyche framställda i en av de större centralbilderna på Brinkhall

Det pompejanska rummet

Amor och Psyche i 1700-tals mönsterbok av Montfaucon

Det pompejanska rummet

Bacchus och Ariadne i den andra av de större centralbilderna på Brinkhall

Det pompejanska rummet

Bacchus och Ariadne i 1700-tals mönsterbok av Montfaucon

Det pompejanska rummet

Två av de mindre bilderna i det pompejanska rummet: Bacchanterna eller ev. musorna Erato och Terpsichore

Det pompejanska rummet

Bacchanterna framställda i Monfaucons gravyrverk

Det pompejanska rummet

Vårnymfen Flora med blomstergirland i det pompejanska rummet på Brinkhall

Det pompejanska rummet

Dörröverstycket på BRinkhall med antikisernade motiv: amorin och getabock

Det pompejanska rummet

- Kärlekstema – bröllopet på Brinkhall
- Budskap: fest, gästfrihet, glädje, kärlek vitterhet, konst
- Bröllopet, adelstiteln, professionellt och personligt liv, antikbeundran
- Budskapet i anknytning till upphovsmannen professionella framgångar och sociala ställning

Det pompejanska rummet

- Restaureringen under släkten Ramberg år 1927 som köpte herrgården år 1926
- Arkitekterna Gunnar Wahlroos, Elli Rooth, Elsi Borg
- Förändringar: rumshöjden, kakelugnen, golvet, färgen

Det pompejanska rummet

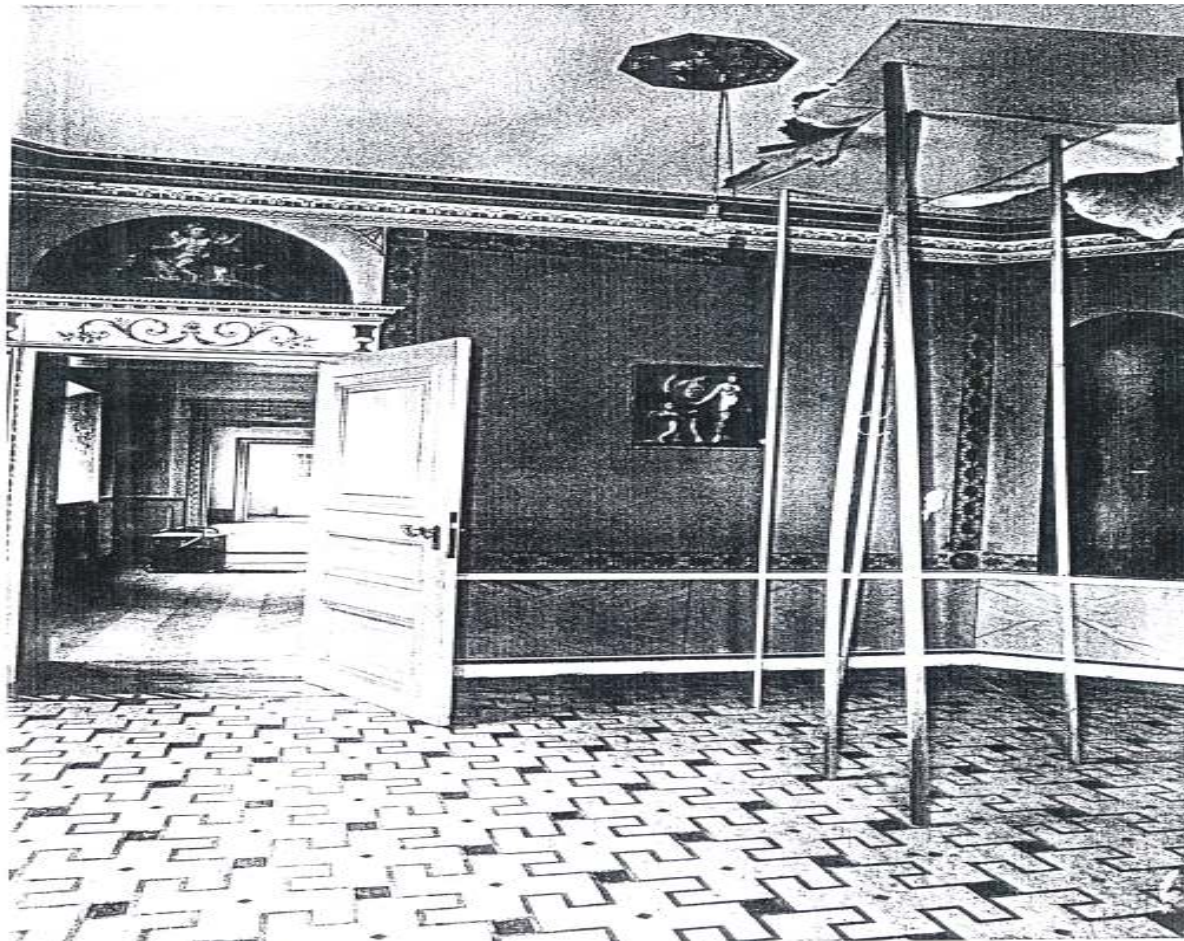
Ursprunglig vy mot söder med kakelugnen intakt

Det pompejanska rummet

- Åbo stad köpte herrgården år 1967

Det pompejanska rummet

Det pompejanska rummet år 1985 i stadens ägo

Det pompejanska rummet

Det pompejanska rummet idag. Stiftelsen för Kulturarvet i Finland köpte herrgården år 2001.

TACK!